РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
СТАРОКАДЕЕВСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ЧЕРЕМШАНСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
Советская ул, 6, с.Старое Кадеево, 423117

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧИРМЕШӘН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ИСКЕ КАДИ АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
Совет урамы, 6, Иске Кади авылы, 423117

тел.(884396) 3-13-25 факс (884396) 3-13-25 email: Skad.Cmn@tatar.ru

№12 13.05.2022ел

ПОСТАНОВЛЕНИЕ КАРАР

Эчке финанс контроле һәм эчке финанс аудиты гамәлгә ашыру тәртибен раслау турында

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 157 һәм 269.2 статьялары нигезендә, эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру максатларында, Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Иске Кади авыл җирлеге башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. Кушымта нигезендә эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру тәртибен расларга.
2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru) һәм Чирмешән муниципаль районының Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында бастырып чыгарырга.
3. Әлеге карарның үтәлешен тикшерп торуны үз җаваплылыгымда калдырам.

Иске Кади авыл җирлеге
башкарма комитеты җитәкчесе Мөктәсимов Н.В.

Татарстан Республикасы
Чирмешән муниципаль районы
Иске Кади авыл җирлеге
Башкарма комитеты
карарына кушымта
13.05.2022 ел, №12

Эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын
гамәлгә ашыру тәртибе

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Тәртип Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Иске Кади авыл җирлеге (алга таба - авыл җирлеге) Башкарма комитетында эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын оештыру һәм үткәрүгә карата таләпләрне билгели:

1.2. Әлеге Тәртипнең максаты булып тора:

- җирлек бюджеты акчаларын максатчан һәм нәтиҗәле файдалануны бәяләү;
- бухгалтерлык исәбен һәм хисаплылыгын, шул исәптән муниципаль программаларны гамәлгә ашыру турында дөреслекне раслау;
- бюджет законнары һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган башка норматив актлар үтәлешен бәяләү

1.3. Эчке финанс контроле һәм эчке финанс аудиты җирлекнең вазыйфаи затлары тарафыннан (алга таба - комиссия) бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә (алучыларга) һәм аларга караган җирлек бюджеты акчаларын алучыларга, җирлек бюджеты керемнәре администраторларына, җирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары администраторларына карата башкарыла.

2. Аудитның эчке муниципаль финанс контроле объектлары

2.1. Эчке муниципаль финанс контроле һәм эчке финанс аудиты объектлары (алга таба-контроль (аудит) объектлары) булып тора:

- Авыл җирлеге башкарма комитеты, бюджет акчаларын баш бүлүче (алучы) буларак, бюджет керемнәренең баш администраторы, җирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы.

3. Эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын оештыру

3.1. Эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын тормышка ашырганда тикшерүләр, ревизияләр, өйрәнү (обследование) (алга таба - контроль чаралар) үткәрелә:

- контроль объектының билгеле бер чордагы эшчәнлегенә карата аерым финанс һәм хуҗалык операцияләренең законлылыгын документаль һәм фактта өйрәнү, бюджет (бухгалтерия) исәбенең һәм бюджет (бухгалтерия) хисаплылыгының дөреслеген тикшерү буенча контроль гамәлләр кылу аңлашыла торган тикшерү;
- тикшерү объекты эшчәнлеген комплекслы тикшерү аңлана торган ревизия, ул кылынган финанс һәм хуҗалык операцияләренең барлык җыелмасының законлылыгын документаль һәм фактта өйрәнү, аларны бюджет (бухгалтерия) хисаплылыгында чагылдыруның чынлыгы һәм дөреслеге буенча контроль гамәлләр башкаруда чагыла;
- өйрәнү (обследование), аның астында контроль объектының билгеле бер эшчәнлек өлкәсе торышына анализ һәм бәя бирү күздә тотыла.

3.2. Эчке муниципаль финанс контролен (аудитын) гамәлгә ашыру буенча контроль чаралар расланган план нигезендә үткәрелә.

3.3. Эчке муниципаль финанс тикшерүе (аудит) чараларын планлаштыру элек үткәрелгән тикшерүләрнең нәтиҗәләрен, бухгалтерлык исәбе регистрларын, норматив документларны, планлы, хисап мәгълүматларын исәпкә алып, бюджет законнарын бозуны, бюджет акчаларын максатсыз һәм (яки) нәтиҗәсез файдалануны, бухгалтерлык (бюджет) исәбенең һәм хисаплылыкның дөрес булмавын фаразларга мөмкинлек бирүче бүтән мәгълүматны, шулай ук вакытлы контрольнең елына 1 тапкырдан да ким булмаганлыгын исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

3.4. Кирәк булганда, планнан тыш контроль чаралар үткәрелергә мөмкин.

3.5. Еллык тикшерү планы җирлек башлыгы тарафыннан раслана.

3.6. Планнан тыш тикшерүләр җирлек башлыгы йөкләмәсе буенча үткәрелә.

3.7. Планлы һәм планнан тыш тикшерүләр җирлек башлыгы чыгарган күрсәтмә нигезендә үткәрелә, анда түбәндәгеләр күрсәтелә: контроль объектының исеме, тикшерелә торган чор, тикшерү темасы һәм нигезе, эш төркеме составы һәм тикшерү чарасын үткәрү вакытлары.

3.8. Контроль чарасын үткәрү турында контроль объектына язмача хәбәрнамә белән хәбәр ителә.

3.9. Планнан тыш тикшерү чаралары контроль объектына язмача хәбәрнамәдән башка үткәрелә.

3.10. Эчке финанс контролен оештыруны җайга сала торган нормалар эчке финанс аудитын оештыруга кагыла.

4. Эчке финанс контролен үткәрү

4.1. Авыл җирлеге башкарма комитеты:

а) җирлек бюджетының бюджет акчаларын баш бүлүче буларак түбәндәгеләргә юнәлдерелгән эчке финанс контролен гамәлгә ашыра:

- әлеге баш бүлүче һәм аңа караган җирле бюджет акчаларын алучылар тарафыннан чыгымнар буенча җирле бюджетны төзү һәм үтәү, бюджет хисабын төзү һәм бюджет исәбен алып бару буенча эчке стандартларны һәм процедураларны үтәү;

- бюджет чараларын куллануның сакчыллыгын һәм нәтиҗәлелеген арттыру чараларын әзерләү һәм оештыру;

б) җирлек бюджеты керемнәренең баш администраторы буларак, керемнәр буенча эчке стандартларны һәм бюджетны төзү һәм үтәү процедураларын үтәүгә, бюджет хисаплылыгын төзүгә һәм бюджет исәбен алып баруга юнәлдерелгән эчке финанс контролен гамәлгә ашыра;

в) җирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы буларак, эчке финанс контролен гамәлгә ашыра, ул бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча эчке стандартларны һәм бюджет төзү һәм үтәү процедураларын үтәүгә, җирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының шушы баш администраторы тарафыннан бюджет хисаплылыгын төзүгә һәм бюджет исәбен алып баруга юнәлдерелгән.

4.2. Тикшерү чарасын үткәрүгә керешеп, тикшерү объектына тикшерү чарасын үткәрү турында күрсәтмә күчермәсе тапшырыла.

4.3. Эшче төркем җитәкчесе һәм әгъзалары түбәндәгеләргә хокуклы:

- территориядә, административ биналарда һәм контроль объектының хезмәт урыннарында булу;

- үз оештыру-техник чаралары, шул исәптән компьютерлар, ноутбуклар, калькуляторлар, телефоннар белән файдалану, кертү һәм чыгару;

- контроль чаралар максатларына ирешү өчен барлык кирәкле документларны (белешмәләрне, язма аңлатмаларны һәм башка документларны) алырга;

- документларның күчермәләрен кәгазьдә дә, электрон рәвештә дә алырга һәм контроль чара материалларына җәлеп итәргә;

- автоматлаштырылган системаларның мәгълүмати ресурсларыннан файдалану;

- тикшерелә торган мәсьәләләрнең асылы буенча телдән аңлатмалар алырга.

4.4. Контроль чара барышында түбәндәгеләргә контроль гамәлләр үткәрелә:

- бюджет (бухгалтерлык) исәбендә һәм бюджет (бухгалтер) хисаплылыгында кылынган финанс һәм хуҗалык операцияләрен исәпләү язмаларының беренчел исәпкә алу документлары белән чагыштыру юлы белән төгәл, үз вакытында һәм дөрес итеп чагылдыру;

- җирлекнең муниципаль милкендәге товар-матди кыйммәтләрнең, акчалата чараларның һәм кыйммәтле кәгазьләрнең дөреслеге, исәп-хисапларның, куелган товарларның, башкарылган эшләрнең һәм күрсәтелгән хезмәтләрнең дөреслеге, чыгымнарны һәм финанс нәтиҗәләрен формалаштыру буенча операцияләрнең факттагы булуы, сакланышы һәм дөреслеге;

- контроль объектының бюджет (бухгалтерлык) исәбе һәм бюджет (бухгалтер) хисаплылыгы куелышы һәм торышы;

- матди кыйммәтләр һәм акчалар хәрәкәтен, чыгымнарны формалаштыруның дөреслегенә, керемнең тулылыгына, акчаның һәм матди кыйммәтләрнең сакланышына һәм факттагы булуына, башкарылган эшләрнең һәм күрсәтелгән хезмәтләрнең күләмнәре дөреслегенә агымдагы контрольнең булуына һәм торышына;

- расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет чараларын файдалануның нәтиҗәлелеге, адреслылыгы һәм максатчан характеры;

- максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар, шулай ук башка субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре алучылар тарафыннан аларны биргәндә билгеләнгән шартлар, максатлар һәм тәртипне үтәү;

- бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәрне һәм түләүләрне планлаштыру (фаразлау);

- тикшерү объекты карамагына бүлеп бирелгән бюджет кытлыгын финанслау чыганакларын түләү өчен билгеләнгән ассигнованиеләрне куллануның адреслы һәм максатчан характеры;

- сметаларының үтәлеше, агымдагы эшчәнлек, бюджет хисаплылыгы белән бәйле чыгымнарның нигезле булуы;

- контроль (аудит) объекты тарафыннан закон бозуларны бетерү, матди зыянны каплау, алдагы тикшерү чаралары нәтиҗәләре буенча гаепле затларны җаваплылыкка тарту буенча чаралар күрү.

Контроль чаралар барышында шулай ук персоналның эш вакытында эш урыннарында булуын һәм уку планының дәресләрне үткәрү графигы белән тәңгәл килүен тикшереп тору гамәлгә ашырыла.

4.5. Контроль чаралар расланган план нигезендә үткәрелә.

4.6.Тикшерү һәм ревизия нәтиҗәләре тикшерү акты - бәяләмә белән рәсмиләштерелә.

4.7. Акт кереш, тасвирлау һәм йомгаклау өлешләреннән тора.

4.8. Тикшерү яки ревизия акты ике нөсхәдә төзелә һәм тикшерү чарасын гамәлгә ашыручы вазыйфаи затлар тарафыннан имзалана.

4.9. Тикшерү яки ревизия актының бер нөсхәсе контроль оешмасы җитәкчесен таныштыру турындагы билге белән комиссия рәисендә саклана, икенчесе, законнар нигезендә карарлар кабул итү һәм карау өчен, администрация башлыгына җибәрелә.

4.10. Акт нигезләмәләре белән килешмәгән яки аның аерым нигезләмәләрен төгәлләштерү максаты белән контрольлек объекты җитәкчесе актны алганнан соң җиде эш көне эчендә, актның аерылгысыз өлеше булган үз искәрмәләрен (каршылыкларын) эчке финанс контроле органына җибәрергә хокуклы һәм аларга контроль органы җиде эш көне эчендә һәр каршылык (кисәтү) буенча бәяләмә бирергә тиеш.

4.11 Җирлек башлыгы ачыкланган җитешсезлекләрне бетерү буенча чараларның барышын контрольдә тота.

5. Эчке финанс аудитын үткәрү

5.1. Эчке финанс аудиты функциональ бәйсезлек нигезендә контроль (аудит) объектларына карата түбәндәге максатларда гамәлгә ашырыла:

- эчке финанс контроленең ышанычлылыгын бәяләү һәм аның нәтиҗәлелеген арттыру буенча тәкъдимнәр әзерләү;

- бюджет хисаплылыгының дөреслеген һәм бюджет исәбен алып бару тәртибенең Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән бюджет исәбен алып бару методологиясенә һәм стандартларына туры килүен раслау;

- бюджет чараларын кулланунының сакчыллыгын һәм нәтиҗәлелеген арттыру буенча тәкъдимнәр әзерләү.

5.2. Эчке финанс аудитын үткәргәндә өлкә милкеннән һәм өлкә милкеннән файдалануны регламентлаучы законнарның һәм башка норматив хокукый актларның үтәлешен, шулай ук бюджет (бухгалтер) исәбе һәм хисаплылык формасын һәм эчтәлеген билгели торган норматив хокукый актлар таләпләренең үтәлешен тикшерү гамәлгә ашырыла.

5.3. Эчке финанс тикшерүенең ышанычлылыгын бәяләү һәм аның нәтиҗәлелеген күтәрү буенча тәкъдимнәр әзерләү максатларында контроль (аудит) субъекты түбәндәге мәсьәләләрне тикшерә:

- эчке финанс контролен гамәлгә ашыру тәртибен, рәвешләрен, методларын һәм периодиклыгын билгели торган норматив хокукый актлар булу, аларның Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләренә туры килүен тикшерү;

- календарь елга төзелгән һәм контроль (аудит) субъекты тарафыннан расланган план булу;

- планда каралган контроль чараларның тулы һәм үз вакытында үтәлеше;

- тикшерү чараларын оештыру һәм үткәрүгә карата таләпләрне үтәү;

- үткәрелгән тикшерү чараларының рәсмиләштерелгән материаллары булуы;

- тикшерү чаралары нәтиҗәләре буенча актны рәсмиләштерүгә карата таләпләрне үтәү;

- контроль чаралар үткәрү мәсьәләләре буенча гражданнар һәм оешмаларның мөрәҗәгатьләрен үз вакытында карау;

- тикшерү эшчәнлеге турында хисап булу, анда контроль чаралар нәтиҗәләрен чагылдыруның дөреслеге һәм тулылыгы;

- программаларны, ярдәмче программаларны, чараларны үтәгәндә максатчан күрсәткечләрне анализлау;

- алдагы контроль чарасы тарафыннан ачыкланган җитешсезлекләрне бетерү;

- эчке финанс контролен үткәрү һәм аның нәтиҗәләрен рәсмиләштерү өлешендә башка мәсьәләләр.

5.4. Бюджет хисаплылыгының дөреслеген һәм бюджет исәбен алып бару тәртибенең Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән методологиягә һәм бюджет исәбен алып бару стандартларына туры килүен раслау максатында түбәндәге мәсьәләләрне тикшерә:

- бюджетны төзү һәм үтәү, бюджет хисабын төзү һәм бюджет исәбен алып бару;

- бюджет (бухгалтер) хисаплылыгын тикшерү, аның дөреслегенә, аны төзү һәм бирүнең үз вакытында булуына анализ;

- дебитор һәм кредитор бурычларын анализлау, һәм аны киметү һәм түләтү буенча тәкъдимнәр эшләү;

- бюджет исәбенең беренчел күрсәткечләрен анализлау;

- бюджет исәбендә һәм хисапта кимчелекләрне һәм җитешсезлекләрне ачыклау;

- бюджет исәбен алып бару өчен программа-техник комплексы булу;

- бюджет хисаплылыгының дөреслегенә аудит үткәрү һәм бюджет исәбен алып бару тәртибенең туры килү-килмәве өлешендә башка мәсьәләләр.

5.5. Бюджет чараларын куллануның сакчыллыгын һәм нәтиҗәлелеген арттыру буенча тәкъдимнәр әзерләү максатында финанслар белән идарә итү буенча контроль (аудит) объектларының эшчәнлегенә анализ һәм бәя биргәндә гамәлгә ашырыла:

- бюджет чараларын куллануның нәтиҗәлелеген анализлау, финанс резервларын, шулай ук өстәмә финанс ресурсларын (керем китерә торган эшчәнлектән акча, максатчан программаларда катнашу һ. б.) җәлеп итү юнәлешләрен ачыклау;

- проектларны һәм программаларны билгеләнгән максатларга, бурычларга, нәтиҗәлелекнең планлаштырылган күрсәткечләренә туры килү-килмәүне тикшерү;

- бюджет йөкләмәләрен үз вакытында финанслау өчен кирәкле норматив хокукый актларны үз вакытында эшләү һәм кабул итүне анализлау.

5.6. Үткәрелгән тикшерү нәтиҗәләре буенча контроль субъектының (аудит) вазыйфаи затлары тарафыннан эчке финанс аудитының нәтиҗәләре турында бәяләмә (алга таба - бәяләмә) төзелә, анда ачыкланган кимчелекләрне һәм җитешсезлекләрне бетерү буенча тәкъдимнәр, җыелган дәлилләр нигезендә эчке финанс тикшерүенең нәтиҗәлелеген арттыру буенча тәкъдимнәр күрсәтелә.

5.7. Бәяләмәне төзер алдыннан алынган дәлилләрнең җитәрлек һәм тиешле булуын бәяләргә киңәш ителә.

Дәлилләр җитәрлек булып тора, әгәр фактларга нигезләнә торган мәгълүмат ышанычлы булып торса.

Дәлилләр ышанычлы булып санала, әгәр мәгълүмат иң тулы һәм ышанычка лаеклы булса.

Дәлилләр урынлы булып тора, әгәр мәгълүмат күзәтүләрне һәм тәкъдимнәрне раслаcа.

Дәлилләр файдалы дип санала, әгәр мәгълүмат контроль (аудит) субъектына үз максатларына ирешергә булышса.

Дәлилләр ясалган нәтиҗәләрне һәм тәкъдимнәрне дәлилләргә тиеш.

5.8. Бәяләмә ике нөсхәдә төзелә һәм кереш, аналитик һәм йомгаклау өлешләреннән торырга тиеш.

5.9. Бәяләмә контроль (аудит) субъектының эш төркеме тарафыннан имзалана, контрольлек (аудит) субъекты җитәкчесе белән килештерелә һәм

тикшерүнең соңгы көннән дә соңга калмыйча кул кую өчен контроль (аудит) объектына җибәрелә.

5.10 Эчке финанс аудитын үткәрү нәтиҗәләре буенча контроль ачыкланган кимчелекләрне һәм җитешсезлекләрне бетерү, эчке финанс тикшерүенең нәтиҗәлелеген арттыру буенча тәкъдимнәрне нәтиҗәле гамәлгә ашыруны тәэмин итү булып тора, һәм җирлек башлыгы тарафыннан башкарыла.